

Gospod, ostani pri nas!

Molitvenik za slabovidne z velikimi črkami smo na novo prejeli in ga posebno sedaj za zimski čas vsem priporočamo! Spisal ga je monsignor Janez Ev. Vreže. Lepo vezan v zlato obrezo stane 22 Din. Döbite ga v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

zaščiti kmetov. Ker pa nimajo v resnici te kreditne zadruga skoraj nič skupnega s kmetijskimi zadrugami in tudi ne mnogo z rednim združništvom, so te zadruga kakor tudi vse denarne zadruga in družbe z omejeno zavezo s to uredbo izločene iz vrst kmetijskih za-

drug. Za te zadruga velja torej tudi uredba o zaščiti denarnih zavodov.

Poleg te uredbe o zaščiti denarnih zavodov je izšlo zadnje dni še več važnih gospodarskih uredb. Tako uredba o znižanju režijskih stroškov pri gospodarskih podjetjih in denarnih zavodih, uredba o javnih delih, uredba o občinskih uslužbencih, uredba o banovinskih trošarinah in uredba o zaščiti kreditnih zadrug. Ker so tudi nekatera določila v teh uredbah zelo važna za naše gospodarstvo, bomo v prihodnji številki prinesli še par pojasnil iz teh uredb, zlasti še iz uredbe o zaščiti kreditnih zadrug.

birajo v to svrhu prostovoljne prispevki. Pa nabiralke niso nič kaj zadovoljne. Kajti kjer bi lahko dali, malo dajo, tisti pa, ki malo imajo, dajo kolikor pač morejo. — Gospodinjski kmetijski tečaj pri šolskih sestrah poseča 13 deklet, bodočih gospodinj. Naj le skrbe, da se bodo usposobile za dobre in skrbne gospodinje, za takšne, ki tri vogle pri hiši podpirajo. — Te dni so nekateri davkoplačevalci prejeli »Obvestilni nalog za plačanje poreza«. Želimo od finančne direkcije v Ljubljani, da za podrejene davčne uprave priskrbi slovenske tiskovine. — Knjige družbe sv. Mohorja so dospete in se dobe v župnijski pisarni. — Ker se bliža leto h koncu, bo treba obnoviti naročnino za naše liste. Naj v nobeni hiši ne manjka »Slovenski gospodar«.

Sele pri Slovenjgradcu. V torek dne 27. novembra zvečer je pogorela tukaj hiša posestnika Maksa Tratnika, po domače Spodnjega Dolarja. Goreti je začelo v dimniku in lesenih delov hiše ni bilo mogoče več rešiti. Zdaj v jeseni je to hud udarec. Dobri ljudje, pa jih nesreča zalezuje, kakor trpina Joha.

Sv. Anton na Pohorju. Nenavadno pogosto se je sedaj oglasila pri nas božja poslanka smrt. V enem mesecu smo imeli kar tri pogrebe, kar je pri nas redkost. Dne 8. novembra smo pokopali Jurija Karbarja, ki je bolehal nad leto dni; dne 22. novembra pa Mihaela Hribernika. V pondeljek, dne 26. novembra, je spremljala lepa vrsta pogrebcev na goro k Sv. Antonu rajnega Florijana Zebreka, kateri je bolehal že čez poldrugo leto ter boguvdano prenašal svoje trpljenje. Bil je odločno krščanski mož, večkrat previden s sv. zakramenti. V njegovi hiši se je vsak večer molil sv. rožni venec, kar je ponekod že redkost v sedanjih časih. Stari rod izumira, z njim pa tudi globokovernost ter lepi stari običaji. Ob grobu mu je spregovoril lepe besede domači č. g. provizor. Tebi, dragi Florijan, bodi večni mir in plačilo pri Bogu!

Sv. Anton na Pohorju. Da pred nedavnim časom se iz našega kraja ni dosti čitalo v časo-

pisju kljub temu, da so nekateri ljudje skozi v 3 let pridno agitirali za časnike. Ko pa je naš list ovekovečil zasluge pokojnega Gašperja Pušnika in pozneje krščansko dejavnega gosp. Peitlerja iz sosedne župnije Sv. Primoža, je to gotove elemente močno vznemirilo. Ne gre jim namreč v glavo, da bi mogli tudi krščanski možje čmeti veliko zaslug in ne samo »naprednjaški« svobodomislci. Ljudje uvidevajo vedno bolj, da svobodomiselno in takozvano naprednjaško časopisje vodi v pogubo, zato se v vedno večjem številu oklepajo »Slovenskega gospodarja«. To je bilo povod, da so gotovi ljudje navallili na našega organista, da bi mu onemogočili ali mu zagrenili nadaljno bvanje pri nas. Omenjeni vrši službo tukaj že četrto leto, dočim so njegovi predniki, čeprav še kriza ni bila tako očitna, zapustili službo v treh letih kar trije. Naš g. organist je mož na svojem mestu.

Rišnica na Pohorju. Pri tesanju stavbenega lesa je bil zaposlen mlad kmečki fant France Pungartnik, po domače Kopnikov, v Hudem kotu. Spodletela mu je sekira, ki se je s tako silo zagnala v desno nogo, da si jo je skoro popolnoma precepil. Takoj poklicani zdravnik mu je na licu mesta obvezal rano; njemu se ima zahvaliti, da ni prišel ob nogo. Že v drugič se mu je letos zgodila nesreča.

St. Peter pri Mariboru. Kakor druga leta, se bo tudi letos priredila božičnica v prid ubogim šolskim otrokom. Po župniji se po-

Sv. Anton v Slov. goricah. Pokopali smo moža, ki je bil jako velik za našo župnijo. V četrtek dne 15. novembra, ob 9. uri dopoldne, se je razvil veličastni žalni sprevod od hiše pokojnega Jakoba Rojs proti cerkvi in nato na pokopališče. Zadnje slovo od njega je pričalo, kako je bil vsem ljub in drag. Več kot dvajset vncev in nebroj cvetja je krasilo njegovo krsto in gomilo. Godba in pevci so oskrbeli pretresljive žalostinke. Saj pa je tudi bil pokojni mož dela in požrtvovalne ljubezni. Vseh njegovih zaslug se ne da naštet. Tega niso mogli vsi govorniki ob odprtem grobu. Povemo le, da ni bil samo najskrbnejši gospodar in ljubeči družinski oče, temveč tudi velik javni delavec in gospodarstvenik. Desetletja je odlično deloval pri okrajnem zastopu in okrajni hranilnici pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Njemu se mora zahvaliti naša in sosednje župnije za novo banovinsko cesto iz Senarske k Sv. Antonu v Slov. goricah. Prav tako vneto je delal pri domači posojilnici, ki ji je bil zadnjih 10 let načelnik. Znan je bil tudi kot dolgoletni članec v okraju. Na zadnji poti so ga nosili člani Društva starih vojakov, ki mu je bil pokrovitelj in boter njihovi dragoceni zastavi, katera je bila danes odeta vsa v črno. V sprevodu pa je tudi vihrala zastava Apostolstva mož in fantov, zakaj rajni ni bil samo mož dela, temveč tudi mož molitve in vere. Vsako prvo nedeljo je pristopil v prvih vrstah z več ko 200 tovariši k miži Gospodovi. Zadnjič je bil med njimi prvo nedeljo v mesecu novembru, in takrat nevede čil

Kuzko je pustil za mestnega poglavarja svojega brata Ferdinanda.

Od Ferdinanda si je izprosil Manko Inka dovoljenje, da sme bivati v svoji palači v mestu. Naenkrat pa je zbral Manko Inka stare svetovalce ter poveljnike in jih pozval, naj prepodijo z orožjem Špance in obnovijo staro državno življenje. Na ta poziv se je zbralo v mestni okolici nad 200.000 Indijancev. Napadli so ponoči Špance, ki so zašli v hude škripce. Boj je trajal deset dni in obleganci so že obupali. Vrhu tega jih je mučila lakota. Nekega dne so divje napadli Indijanci, hoteč izsiliti odločitev. Nenadoma so se spustili v beg; zagledali so namreč v oblakih blestečo postavo na konju in z mečem v roki. Bil je sv. Jakob, zaščitnik Španije, katerega so poklicali obleganci v skrajni nevarnosti na pomoč. Indijanci so zatem napadli v noči, a so zopet zbežali. Prikazala se je namreč Mati božja z Detetom v naročju. Vojna je trajala še več tednov. Indijanci so pobili in razpršili vse oddelke, ki so hoteli obleganim na pomoč. Ko pa je prispel konečno s pohoda v neko oddaljeno pokrajino de Almagro s 470 možmi, so sklenili mir. Manko Inka se je umaknil v nedostopne skalne puščave in je živel tamkaj s svojimi sorodniki.

Ko so se vršili ti zadnji boji s poslednjim vladarjem iz rodu Inka, je pa že zorel razpor med

obema voditeljema španskih čet. Šlo je za delitev ozemlja.

Ko je dal cesar Karl V. Pizarro dovoljenje za osvojitve peruanske države, mu je določil tudi mejo, namreč črto, ki bi šla nekaj več kakor 1000 km južno od Paname. Med zadnjimi boji z Indijanci je dospelo iz Španije Almagrovo imenovanje za mejnega grofa peruanskega z ozemljem, ki bi segalo od Pizarrove mejne črte kakih 1000 km proti jugu. Nesreča je hotela, da je ležalo mesto Kuzko blizu mejne črte. Imeti sta ga hotela oba. Začasno sta sicer sporno zadevo mirno uredila. Ko pa sta napočila iz dežele zadnjega Inka, je pozval Almagro Pizarrovega brata Ferdinanda, ki je bil glavar mesta Kuzko, naj mesto izprazni, ker spada v njegovo ozemlje. Ferdinand je odgovoril, da ne more brez svojega brata ukreniti ničesar. Vnela se je državljanska vojna. Almagro je ujel dva Pizarrova brata. Pizarro mu je ponudil premirje in mesto Kuzko v upravo, dokler ne razsodi o sporu cesar. Almagro je hotel boj. Ko pa je zvedel, da je zbral Pizarro v mestu Lima precej močno vojsko, se je začel pogajati. Ker se nasprotnika nista mogla zediniti, sta predložila spor patru de Bobadilla, ki je bil predstojnik usmiljenih bratov. Ta je razsodil, da mora Almagro izpustiti Pizarrova brata in odstopiti Kuzko zopet Pizarro. Dalje sledi.

2 milijona funtov šterlingov. Smeti, katere zmetejo letno, tehtajo poldrugi milijon ton.

Belokožci -- ljudožrci.

Od stoletja so zamorskih sužnje, katere so prepeljali beli trgovci s sužnji iz Afrike v Ameriko, se ni vrnil niti eden zopet nazaj v svojo afriško domovino. Radi beleženega dejstva so bili v Afriki ostali črnici prepričani, da so belokožci ljudožrci, katerim teknejo le zamorci.

Špageti

so znana italijanska močnata jed, ki je bila znana Kitajcem pred 3000 leti.

**Svetovna uporaba po-
pra**

znaša na leto 40 tisoč ton.